

ENERGETSKA OVISNOST: KOJE ĆE BITI POSLJEDICE KRAHA VELIKOG PROJEKTA?

Zbog propasti Plomina C Hrvatima skuplja struja

Plomin C, koji je trebao pokrivati oko 18 posto potrebe Hrvatske za energijom, ili neka druga elektra na njegove snage, već je sada trebala biti u pogonu, što znači da smo - zakasnili

PIŠE Bojana MRVOŠ PAVIĆ

ZAGREB - Bez Plomina C, koji je po svemu sudeći mrtav projekt, Hrvatska će biti osuđena na najskuplju, ali i geopolitički najnesigurniju moguću energiju - onu iz uvoza, napominje energetičar Marijan Kalea, dodajući kako već sada uvozimo svaki treći kilovatsat potrebne nam energije. Plomin C, koji je trebao pokrivati oko 18 posto potrebe Hrvatske za energijom, ili neka druga elektra njegove snage, već je sada trebala biti u pogonu, što znači da smo - zakasnili.

Stabilna cijena

HEP u pogonu ima oko četiri tisuće megavata instalirane snage u elektranama, a do 2020. godine zbog starosti isključiti mora čak 1.200 megavata - s radom moraju prestatati TE Sisak i Rijeka, Plomin 1, TE-TO Osijek i još neki, manji objekti, što znači da će nam ostati samo Plomin 2, dva bloka u TE-TO Zagreb, dva manja bloka u EL-TO Zagreb te novi blok TE Sisak. Kako se zasad odustalo i od gradnje plinske elektrane u Osijeku, također od 500 MW, Hrvatska će neizbježno veliku većinu struje morati kupovati izvana, a njena će cijena, predviđaju energetičari, zbog gospodarskog oporavka sigurno rasti.

Već sada uvozimo svaki treći kilovatsat potrebne energije-Plomin

"Plomin C nije mrtav projekt zato što se Europa usprotivila korištenju ugljena, već iz administrativnih razloga, kako država ne bi pomagala projekt japanskog investitora", napominje Kalea, dodajući kako su plinske elektrane besmislene jer je plin potrebno slati kućanstvima na potrošnju za grijanje i kuhanje, a ne ga spaljivati da bi se proizvodila električna energija. Ugljen će barem još trideset godina, koliko bi trajao i Plomin C, kaže Kalea, imati stabilnu cijenu, koja će dodatno padati, za razliku od plina. No ako ugljena u Plominu očitno ne može biti, zaključuje, onda bi bilo najbolje da Ivan Čermak krene u gradnju svoje, privatne plinske elektrane u Slavanskom Brodu, snage također oko 500 MW, kojoj se Europska komisija neće moći protiviti. Osim

ovog, pripremljen je i projekt plinske elektrane u Osijeku, iste tolike snage, no Kalea smatra da bi plinsku elektranu bilo najlogičnije graditi negdje u Dalmaciji, kako bi se cijelu regiju potaknulo na korištenje plina, a njena plinifikacija napokon dobila smisao.

Njemački primjer

"Ako je ugljen, posebno uz takve tehnologije, tako ubojit, zašto ga Njemačka u svojim elektranama troši već preko sto godina? Čak 15 milijuna Nijemaca živi u gradovima

unutar kojih se nalaze i TE na ugljen", zaključuje energetičar. Njemačka ima 49 termoelektrana na ugljen snage 41 tisuću megavata i 80,6 milijuna stanovnika, znači 510 vata po stanovniku.

Kaleu je, kako kaže, šokirala vijest da je Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja Istri dalo suglasnost za gradnju isključivo plinskog, ili postrojenja na obnovljive izvore, umjesto Plomina C na ugljen. Energetičar je stoga izračunao sljedeće - Plomin C od 500 MW na ugljen godišnje je trebao

proizvoditi 2,5 teravatsata električne energije, što bi se kroz obnovljive izvore moglo zamijeniti vjetroelektranama ukupne snage od 1.100 MW. To znači da bi u Istri trebalo instalirati oko 440 vjetroelektrana, dakle po jednu na svakih 227 metara istarske obale!

"Znaju li gospoda ministar graditeljstva i istarski župan što izjavljuju!? Za isto toliku godišnju proizvodnju električne energije fotonaponskim sustavima njihova bi instalirana snaga trebala biti oko 1.900 MW, za što bi trebala površina od 19 milijuna četvornih metara, odnosno nešto malo manje manje od četvrtine površine općine Rovinj. Ako bismo fotonaponske sustave instalirali na krovove kuća, trebalo bi ih postaviti na 190.000 krovova", Kaleova je računica.

Definitivan kraj Plomina C?

Udruga Zelena Istra, Zelena akcija i Greenpeace zatražili su od hrvatske Vlade i HEP-a da konačno jasno i nedvosmisleno objave potpuno odustanje od Plomina C. Navode da je Europska komisija informirala HEP i Ministarstvo gospodarstva da planirani ugovor za termoelektranu Plomin C nije prihvatljiv, a pozivaju se i na izjave ministra gospodarstva koji je u kontekstu županijskog Prostornog plana potvrdio "da se predviđa samo gradnja energetskih postrojenja na plin ili obnovljive izvore te da time umire projekt Plomina C na ugljen". "Smatramo kako je to konačna potvrda da je sav angažman HEP-a i dosadašnjih nekoliko Vlada na ovom projektu bio uzaludan. Odgovorni moraju priznati da je ovako tvrdoglavo inzistiranje na ugljenu bila velika greška, da je ta ideja doživjela poraz te stoga moraju javno, službeno i potpuno odustati od ovog štetnog projekta", navode aktivisti. Među ostalim upozoravaju da Plomin C ima dokazan negativan utjecaj na zdravlje građana, na okoliš i klimatske promjene te da ne doprinosi rješavanju problema energetske neovisnosti Republike Hrvatske, a k tome je i ekonomski neisplativ. (D. B. P.)

Ako bismo fotonaponske sustave instalirali na krovove kuća, trebalo bi ih postaviti na 190.000 krovova."

Marijan Kalea